

Téma P01: Diagnostika stafylokoků**K nastudování: Rod *Staphylococcus*. (z internetu, učebnic apod.)****Z jarního semestru: Mikroskopie, Kultivace, Biochemická identifikace.****Úkol 1: Mikroskopie infekčního materiálu**

V mikroskopu sledujte preparát obarvený podle Grama. Popište a zakreslete sledované útvary. Všimněte si přítomnosti bakterií (jejich tvaru, barvitelnosti a množství) dále také leukocytů, epitelů a vzájemného poměru mezi nimi.

Popis (napište názvy útvarů a spojte je šipkami s objekty nakreslenými vlevo)

Tabulka pro souhrn výsledků úkolů 2 až 7 (k postupnému vyplnění):

Kmen		K	L	M	N
Gramovo barvení – Úkol 2					
Úkol 3: Kultivace (krevní agar)	Velikost				
	Barva				
	Tvar				
	Profil				
	Hemolýza				
	Jiné				
Úkol 4: růst na KA + 10 % NaCl					
Úkol 5: kataláza (pište „+“ či „-“)					
DÍLČÍ ZÁVĚR					
Úkol 6a: Test clump. faktor (+/-)					
Úkol 6b: Plasma-koaguláz. test (+/-)					
Úkol 6c: Test hyaluronidázy (+/-)					
Úkol 7: STAPHYtest 16					
KONEČNÝ ZÁVĚR					

Úkol 2: Mikroskopie kultur mikroorganismů

Obarvěte podle Grama čisté kultury předložených mikrobů. Výsledky pozorování zakreslete (↓) a zapište (↑).

Kmen K	Kmen L	Kmen M	Kmen N

Úkol 3: Růst na krevním agaru

Vyplňte tabulku v řádku Úkol č. 3. Do „jiných“ napište to zajímavé, co se nevejde jinem.

Úkol 4: Růst bakterií na krevním agaru s 10 % NaCl

Zhodnoťte schopnost růstu předložených kmenů na krevním agaru s 10 % NaCl, který slouží jako selektivní půda pro stafylokoky. Zapište „+“ pokud kmen roste a „-“ pokud neroste.

Úkol 5: Katalázový test

Prokažte přítomnost enzymu katalasy. Setřete mikrobiologickou kličkou kolonie předložených kmenů a vnesete je do kapky 3% H₂O₂ na podložním skličku. Zaznamenejte reakci u všech kmenů. Do tabulky pište „+“ a „-“.

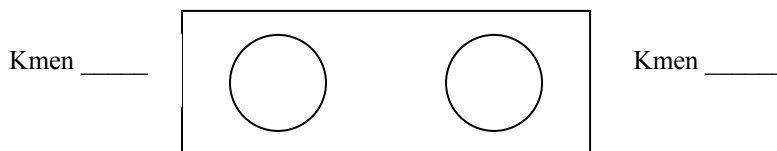
Pozitivitu charakterizují _____, zatímco _____ je negativní.

Nyní vyplňte řádek „Dílčí závěr“. Napište STAF, pokud se kmen ukázal být stafylokokem, a JINÝ, pokud je to něco jiného.

Úkol 6: Testy pro diferenciaci *S. aureus*

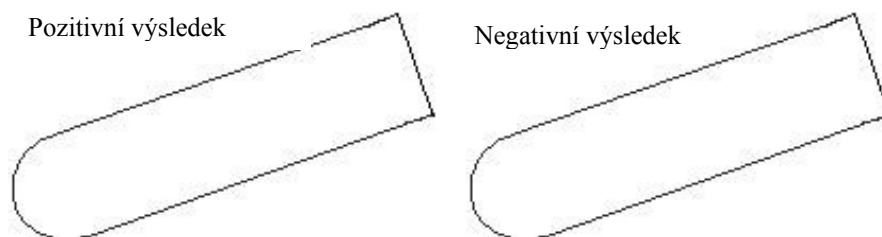
6a) Test na clumping faktor (test vázané plasmakoagulázy)

Na podložní skličku kápněte kapku ředěné králičí plazmy. Pomocí sterilní mikrobiologické kličky v ní suspendujte vyšetřovaný kmen stafylokoka. Přítomnost plasmakoagulázy se projeví aglutinací bakteriálních buněk. Výsledek vyšetření zaznamenejte.

6b) Plasmakoagulázový test (test volné plasmakoagulázy)

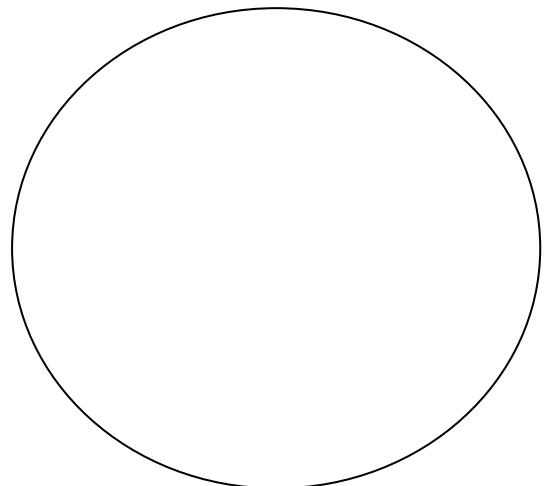
Do 0,5 ml 10× ředěné králičí plazmy bylo suspendováno několik kolonií vyšetřovaného kmene stafylokoka. Suspenzi inkubujeme v termostatu při 37 °C. Výsledek se odečítá po 1, 2 a 24 hodinách. Jako pozitivní reakce se hodnotí, pokud dojde ke koagulaci králičí plazmy ve zkumavce, tj. dojde k zrosolování celého obsahu zkumavky, příp. alespoň části. Zapište a zakreslete výsledek této reakce u vybraných kmenů po 24 hodinách inkubace.

6c) Detekce hyaluronidázy

Na krevní agar jsme naočkovali asi 2 cm široký pás *Streptococcus equii*, bakterie, která tvoří silné pouzdro s obsahem kyseliny hyaluronové. Kolmo k tomuto pásu byla naočkována čára vyšetřovaného kmene stafylokoka. Pokud je příslušným kmenem stafylokoka hyaluronidasa produkována, difunduje do okolí a do druhého dne způsobí lýzu pouzdra *Streptococcus equii*. To se projeví půlkruhovou zónou „ztráty slizovitosti“ v pásu naočkovaného *Streptococcus equii*. Zakreslete výsledek reakce u dvou kmenů (včetně pozitivní a negativní kontroly) a popište.

Pozor! V tomto úkolu nejde o hemolýzu kmenů. Do obrázku ji sice – pokud ji pozorujete – můžete zakreslit, není to však pro tento úkol podstatné. Dbejte pokynů učitele a úkol provádějte až po jeho výkladu!

Úkol 7: Bližší určení stafylokoků pomocí biochemického mikrotestu (STAPHYtest 16)

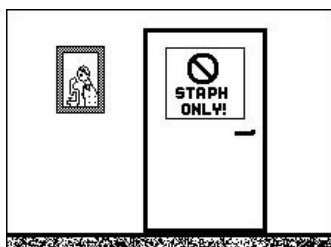
Pro identifikaci stafylokoků je určena sada biochemických testů. Podle návodu k použití odečtete výsledky jednotlivých reakcí. Názvy testů i jejich výsledky pro jednotlivé kmeny zapište a na základě interpretačních tabulek zjistíte, o které druhy stafylokoků jde. Začátek výsledků pro první kmen máte předvyplněn.

	VPT	1H	1G	1F	1E	1D	1C	1B	1A	2H	2G	2F	2E	2D	2C	2B	2A
K	+	+	+	-	-	-	+	+	-								
	1	2	4	1	2	4	1	2	4	1	2	4	1	2	4	1	2
	7			0			3										
	Kód:						Identifikace <i>Staphylococcus</i>						% pravděpod.		T index		
	VPT	1H	1G	1F	1E	1D	1C	1B	1A	2H	2G	2F	2E	2D	2C	2B	2A
L																	
	1	2	4	1	2	4	1	2	4	1	2	4	1	2	4	1	2
	Kód:						Identifikace <i>Staphylococcus</i>						% pravděpod.		T index		

Úkol 8: Citlivost stafylokoků k antibiotikům

Zjistěte citlivost předložených kmenů stafylokoků k vybraným antibiotikům, pomocí diskového difusního testu. Citlivost k předkládaným antibiotikům zhodnoťte na základě srovnání zjištěného průměru inhibiční zóny s příslušnou hraniční zónou. Seznam testovaných antibiotik a hodnoty jejich hraničních zón najdete v příložené tabulce. Výsledky testu pro jednotlivá antibiotika (průměr inhibiční zóny i interpretaci) zapište.

Antibiotikum (plný název, ne zkratka)	<i>S. aureus</i>		<i>S. epidermidis</i>	
	Průměr zóny (mm)	Interpretace	Průměr zóny (mm)	Interpretace

Kontrolní otázky

1. Které jsou klinicky významné grampozitivní koky? Uveďte alespoň dva způsoby, jak odlišíte stafylokoky od ostatních dvou klinicky nejvýznamnějších rodů.

2. Jak odlišíme *S. aureus* od tzv. koagulázanegativních stafylokoků?

<i>S. aureus</i>		Koaguláza negativní stafylokoky
a) orientační znaky, používané pro předběžnou diagnostiku		
	<i>velikost shluků v mikroskopu (menší, větší)</i>	
	<i>barva kolonií</i>	
	<i>hemolýza (zpravidla)</i>	
b) spolehlivější rozlišovací testy (pište názvy testů); uveďte alespoň jeden, který jsme v praxi nedělali		
<i>pozitivní výsledek</i>		<i>negativní výsledek</i>

3. Který koagulázanegativní zástupce rodu *Staphylococcus* je uváděn jako častý původce uroinfekcí, zejména u mladých žen?

4. Způsobují stafylokoky spíše abscesy, nebo spíše flegmóny? Uveďte rozdíl mezi abscesem a flegmónou.

5. Které antibiotikum byste použili k léčbě stafylokokové infekce v případě

- a) většiny stafylokokových infekcí, například pneumonie
- b) stafylokokového zánětu močového měchýře
- c) osteomyelitidy

(Vyhledejte si u jednotlivých protistafylokokových antibiotik, jak pronikají do moče a do kostí)

6. Co je to MRSA a jaké přináší problémy při terapii stafylokokových infekcí? Jaký je u MRSA mechanismus rezistence?